

utraditionelle, men interessevækkende form, der kunne betegnes som emneundervisningens metode, og består deri, at der under de enkelte temaer medtages et væld af dermed associerede emner. Under kapitlet: Desert, behandles således ikke blot de klimatiske forudsætninger for ørkennaturen og denne som milieu, men en række emner med tilknytning dertil, f. eks. pueblokulturen. Bogen bliver derved afvekslende og læses som en causerende fremstilling, men mister, i hvert fald som lærebog betragtet, noget af den fasthed, der ligger i begrænsning og systematik. For den geografisk orienterede læser er denne facon ganske charmerende ved sit fili-granarbejde af emnetilknytninger. *Axel Schou.*

K. Hassinger: Geographische Grundlagen der Geschichte. Freiburg 1952. (8^o, 390 sider, 9 tekstkort og 1 udfoldeligt kort).

Den første udgave af den nylig afdøde Wiener-professor K. H.'s bog udkom 1930 som indledende bind til Heinrich Finke, Hermann Junker og Gustav Schnürer: „Geschichte führender Völker“. Den ny udgave har nået at blive gennemarbejdet og ført up to date af ham selv. Forfatterens mål har været at følge kulturens gang over jorden og at tyde kulturlandskabernes opståen. Talrige større og mindre kulturfolk og deres forhold til det land, de bebor, er behandlet. Forfatteren er sig fuldt bevidst, at det er umuligt for en enkelt mand at give en indtrængende behandling af alle disse emner. Han kalder selv sit værk en grov skitse. Se fra dette synspunkt er det en nyttig bog, som kan virke inciterende på læseren ved sine mange ideer. En stor bibliografi på ikke mindre end 65 sider kan hjælpe den, der vil søge yderligere oplysninger. Man må så bære over med, at der forekommer visse meget mærkelige oplysninger. Således stiller anmelderen sig noget skeptisk til den meddelelse (s. 190), at den hellige Brandanus i det 6. årh. opdagede Færøerne (hvor han fandt forvildede fårehjorde), Island, ja mulig Nordamerika. *C. G. Feilberg.*

Alfred Hettner: Allgemeine Geographie des Menschen. III.

Band. Verkehrsgeographie, bearbejdet von Heinrich Schmitthenner. Stuttgart 1952. (8^o, 201 sider).

Det første bind af denne stort anlagte kulturgeografi, et posthumt værk af den i 1951 afdøde tyske geograf Alfred Hettner, er anmeldt i Geografisk Tidsskrift, 49. bind (1948—1949), side 169—171. Med hensyn til almindelige oplysninger om arbejdet henvises til denne anmeldelse. 3die bind, som omhandler samfærdselsgeografien,

forelå i en ret udførlig fremstilling fra Hettners hånd og har derfor kunnet udgives før 2. bind, bebyggelsesgeografien, der skal fuldføres og udgives af professor Friedrich Metz, Freiburg.

Hettner forklarer sin opfattelse af samfærdselsgeografien således: „Samfærdselsgeografiens genstand er ikke naturbetingelserne for samfærdsel, men samfærdselen selv: sin efter beskaffenhed og størrelse så forskellige, dog af landenes natur afhængige og derfor den geografiske betragtning underkastede udformning i jordens forskellige dele som en bestanddel af landene og lokaliteterne og som et stort jorden omspændende system.“

Bogen behandler først kort samfærdselens udvikling, dernæst opfyldes det meste af den af en fremstilling af alle mulige former for transportmåde og transportmidler, ting som pipelines og trådløs telegrafi indbefattet. Hettner har haft den fordel på sine vidtstrakte rejser selv at opleve mange også af de mere primitive transportmidler. Der gives stadig besked om de forskellige samfærdselsmidlers indpasning i det geografiske milieu. Resten af bogen behandler den regionale fordeling af samfærdselen og til slut „Der Weltverkehr“. Hettners hovedinteresse er samfærdselens retning, dens beskaffenhed og ydedygtighed. Det har desværre af praktiske grunde været umuligt at forsyne bogen med kort. *C. G. Feilberg.*
